

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

www.aszabadsag.hu

www.munkaspart.hu

1046 Budapest, Munkácsy Mihály utca 51a; Telefon: 06 (1) 787-8621

ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT

16033

9 770865 514004

BALSZEMMEL

Thürmer Gyula

MI A BAL SZEMÜNKKEL NÉZÜNK A VILÁGRA. ÍGY SOK MINDENT ÉSZREVESZÜNK, AMIT CSAK A JOBB SZEMÜNKKEL NEM LÁTNAUNK. MÁSKÉNT IS LÁTJUK A VILÁGOT, MONDJUK ÚGY, BALSZEMMEL. EZUTÁN MINDEN SZÁMUNKBAN ELMONDJUK, MIKÉNT IS LÁTJUK AZ ÉPPEEN ESEDÉKES ESEMÉNYEKET A SAJÁT POLITIKAI ÉRTÉKÍTÉLETÜNK ALAPJÁN, BALSZEMMEL.

MI MENTHET MEG
BENNÜNKET MA?

Szerettem augusztus 20-át gyermekkoromban. Az alkotmányt ünnepeltük, tudják azt, ami úgy kezdődött, hogy kis hazánkban minden hatalom a dolgozó népé. Családi ismerőseink közül nem emlékszem senkire, aki az egész alkotmányt olvasta volna. De tudják mit: nem is kellett! Az az egy mondat is elég volt. Apopó, az az egy mondat hiányzik a mostaniból. Legalább is nekünk. Nekem. Neked. Millióknak.

A Honvédstrandra jártunk, oda ahol most a Sziget fesztivál dübörög. Ilyenkor ünnepi ebédet főztek: húsleves sok aprólékkal, rántott hús, almáslepény. De ne tessék azt gondolni, hogy ifjú nevelésben csak móka volt és kacagás. Nem! István királyról akkor is beszéltek, bár akkor nem hívták szentnek. De ettől még neki köszöntük a magyar államiséget, a kereszténységet. Egyszer elmentem megnézni a Szent Jobbot is a Bazilikában, aminek istenfélő nagymamám nagyon örült, a honvédtiszt apám kevésbé, de nem rosszalotta.

Néha az ünnepre levonatoztunk Csongrádra, Irén nénémhez. Itt értettem meg, miért is ünnepeljük az új kenyeret. Gyurka bátyám tűzoltó volt, szabad idejében gondozta a földjét. Ilyenkor megőrlöttette a friss búzát, és a lisztet kenyérré cserélte péknél. Hat kilós nagy fehér kenyér. A cserekenyér. Az új kenyér.

Most is szeretem augusztus 20-át. Az idén három helyen is ünnepel a Munkáspárt. Miskolc és Kecskemét után jön a fő rendezvény Budapesten. Sokáig csak Szent István szobrai előtt ünnepeltünk, de rájöttünk, hogy a nép,

az emberek nem ott vannak. Így megyünk most a piacokra, oda, ahol emberek vannak.

Augusztus 20-át népünk többé-kevésbé magáénak érzi. Ki azért, mert iskolakezdés előtt jól jön még egy hosszú hétvége, ki azért, mert ilyenkor a jó római hagyomány szerint adnak cirkuszt a népnek. Van tisztavatás, repülőnap, virágkarnevál, még tűzijáték is, ami így terrorveszély idején nem kis dolog. A cirkusz jó dolog, de szerintem a kenyér fontosabb.

Mi az ünneplőknek egy szelet új kenyeret adunk egy pohár borral. És a lehetőséget egy kis gondolkodásra. 27 éve élünk kapitalista rendszerben, és még mindig nem vagyunk hajlandók gondolkodni. Pedig erre lenne most nagyon szükség, gondolkodásra.

Kinek az érdeke, hogy a háború folytatódjék Szíriában? A tőkée, amely senkit sem hajlandó elfogadni, aki kilóg a sorból. Aszad kilóg a sorból, nem szereti az USA-t, Izraelt. A tőkée, amely ma még többet keres a romboláshoz szállított fegyvereken, mint amennyit keresne az újjáépítéshez szállított gépeken.

Kinek az érdeke, hogy a magyar és a többi kelet-európai dolgozó nyugatra áramoljon? Az ottani tőkée, aki így nem csak a béreket akarja levern, de a görög, a portugál és a többi munkás harcát is.

Kinek az érdeke, hogy mi, kelet-európai dolgozók 27 után se érjük el a nyugati életszínvonalat? A tőkée, mert egyébként mindenütt az EU-ban megdrágulna a munkaerő.

A tőke érdeke, hogy a dolgozók ne háborogjanak, ne tüntessenek, ne akarják megdönteni a kapitalizmust, mert akkor legnagyobb a profit. Ezt nevezik stabilitásnak.

A stabilitáshoz elég volt, hogy a nyugati dolgozókat lefizették a Kelet-Európából származó extraprofitból. De jött 2008, a válság, és kiderült, hogy ez nem megy tovább. Újabb országokat, újabb piacokat kellene meghódítani, de az egyenlő lenne az európai háborúval.

Mifelénk a stabilitáshoz elég volt hülyíteni a népet – nem félek kimondani – üveggyöngyökkel. Igen, a sajtószabadsággal, a vállalkozás lehetőségével, az európai álmossal, meg hasonló csillogó csecsebecsékkel, s csend volt. De ennek is kezd vége lenni. Csak idő kérdése, hogy hol szakad el a lánc.

Ki menthet meg bennünket ma? Nyugodjunk bele, hogy a tőke érdekében a fizikai, lelki, nemzeti megsemmisülésbe vigyenek bennünket? Fogadjuk el, hogy Szent István teremtménye eltűnjön a süllyesztőben?

Nem! A tőkét engedményekre kell kényszeríteni. Adjon többet a profitjából a bérek emelésére, szociális kiadásokra, kultúrára, egészségügyre! Összehangolt bérharca van szükség itthon, a gyárakban, az ágazatokban, az egész országban. Az utcai küzdelmet általánossá kell tenni. A tőkének ne legyen egyetlen nyugodt perce sem! A tőke közös erővel küzd Európa dolgozóival ellen. Nekünk is közösen kell csatáznunk. A dolgozóknak tényleges beleszólást kell kapniuk az ország, sőt az EU pénzeinek elosztásába. Nem elég az EU intézményeinek formális demokratizálása, beleszólást akarunk, érdemit, konkrétat!

Hajlandó lesz erre a tőke? Nos, saját érdekében talán igen. Nem szívességből, nem ajándékból, hanem kényszerből, a dolgozók nyomására. A tőke semmi mást nem ismer, csak az erőt! Mutassuk meg neki!

Szeretnék olyan országban élni, ahol az alkotmány így kezdődik: itt minden hatalom a dolgozó népé. Ugyanis csak a közösségi társadalom menthet meg bennünket. Az a társadalom, amelyet nem a pénz logikája működtet, hanem az ember érdekei. El fog jönni, meg fog születni, efelől nincs kétségünk.

THÜRMER GYULA

EGY HÉT A MUNKÁSPÁRT ÉLETÉBŐL

AUGUSZTUS 8.

A Munkáspárt országos központjában értekezletet tartottak a párt megyei elnökei. Thürmer Gyula elnök és Hajdu József, elnökségi tag, KB-titkár vezetésével áttekintették a második félév feladatait. Az év végére minden választókerületben tudnunk kell a kerületi felelős és az őt segítő csapat tagjainak nevét – fogalmazódott meg a feladat.

AUGUSZTUS 9.

Budapesten, Újpalotára hívta az embereket a Munkáspárt zuglói szervezete. A kitelepülésen az érdeklődők hallhattak a Munkáspárt politikájáról. „De jó, hogy itt is látni Önöket! A Vásárcsarnok előtt már találkoztunk, akkor aláírtam. Remélem egyre többen leszünk!” – mondták sokan.

AUGUSZTUS 9.

Kisbéren, a Wass Albert Művelődési Központ előtt szervezett kitelepülést a Komárom-Esztergom megyei szervezet, majd Nagyigmádon szórólapoztak. Holbik Márton megyei elnök mellett Ábrahám József, Miklós Antal, Szücs István vett részt az akcióban. A tapasztalatok szerint az emberek többsége szívesen fogadta A Szabadság újságot, a szórólapokat, és sokan mondták hogy elmennek szavazni és nemmel szavaznak.

AUGUSZTUS 10.

Miskolcon, az Avas lakótelepen volt kitelepülés. A lakók közül sokan mondták el, hogy sok a patkány, bogár a bérházakban. Hiába fordulnak problémájukkal Kriza Ákos polgármesterhez, nem kapnak választ!

60 ÉVE TÖRTÉNT – 1956 TANULSÁGAI

„60 ÉVE TÖRTÉNT – 1956 TANULSÁGAI”. LAPUNK ÚJ SOROZATÁNAK NEGYEDIK RÉSZÉT OLVASHATJÁK MOST. LEGUTÓBB MOSZKVÁBA LÁTOGATTUNK, HOGY LÁSSUK: MI IS TÖRTÉNT AZON A BIZONYOS XX. KONGRESSZUSON, AMELYRE ANNYISZOR HIVATKOZTAK 1956-BAN A SZOCIALIZMUS HÍVEI IS ÉS ELLENFELEI IS.

AZ MDP DILEMMÁJA

Az SZKP XX. kongresszusán magyar küldöttség is részt vett Rákosi Mátyás vezetésével, tagja volt a Politikai Bizottság két tagja, Kovács István, az MDP Központi Vezetőségének káderügyekért felelős titkára, ekkor 45 éves, és Szalai Béla, a Központi Vezetőség titkára, akkor 34 éves. A küldöttség hazajött és dönteni kellett: „mi legyen? Kell-e változtatni?”

„Egyes értelmiségi körökben igen nagy a zűrzavar, s ez kezd behatolni a munkásosztályba.” – állapította meg az MDP Politikai Bizottsága 1956. április 26-án. Majd így folytatták: „A pártnak az értelmiség közötti munkája megvizsgálása mellett végig kell vizsgálni az ideológiai frontot. Ezen a területen is fontos tanulságokat kell levonni a XX. kongresszus határozataiból. Jobban meg kell becsülni a vezető értelmiséget.”

A PETŐFI KÖR SZÜLETÉSE

A Petőfi Kör nem a SZKP XX. kongresszusának szülötte, de illeszkedett azokba az intézkedésekbe, amelyeket az MDP a kongresszus után elindított. A Petőfi Kör létrehozása az MDP tudatos politikai döntése volt. A cél levezetni az értelmiségen belüli feszültséget, megakadályozni, hogy az értelmiség a szocializmus elleni erők oldalára álljon.

Ne feledjük, 1955-56-ban vagyunk! A szocialista rendszer csak 7-8 éve létezik Magyarországon. Iszonyúan kevés idő.

A PETŐFI KÖR 1956 JÚNIUSÁBAN

TÁNCZOS TIBOR ÉS LOSONCZY GÉZA A SAJTÓVITA ELNÖKSÉGÉBEN

A nagy változások megtörténtek. A parlamentben a hivatásos politikusok, gyárosok, arisztokraták helyét munkások és parasztok vették át. Ők vezetik a hadsereget, a rendőrséget. A gyárak, a bankok az állam tulajdonában. A falun folyik a mezőgazdaság szövetkezetek kialakítása. Óriási társadalmi változások.

Az új rend azonban még nem szilárd. Az USA és a nyugat vissza akarja csinálni a folyamatokat. A Horthy-korszak középosztálya, az egykori katonatisztek, állami alkalmazottak, privilegizált értelmiségiek itt vannak, és nem adták fel a reményt, hogy visszajönnék.

Az MDP vezetése tapasztalatlan, mindig a kapitalizmus ellen harcoltak, de még sohasem építettek szocializmust. A szovjet példa létezik csupán, de az más helyzetben született. Ráadásul mindez egy háború sújtotta, szegény országban történik.

A dolgozók széles rétegei jutnak a jobb élet lehetőségéhez, de még nem élnek úgy, ahogyan szeretnének. A párt vezetése hibákat is elkövet. Nem csak él a hatalommal, de esetenként vissza is él vele.

A PETŐFI KÖR HELYE A TÖRTÉNELEMBEN

A Petőfi Kör 1955 márciusában alakult a DISZ keretein belül. A DISZ, azaz a Dolgozók Ifjúsági Szövetsége, az MDP ifjúsági szervezete volt, mintegy 700 ezer taggal. A Kör vezetője Tanczos Gábor lett. Ekkor 27 éves. Tanczos nélkül a Kör nem lett volna az, amivé lett. – írja róla Hegedüs B. András. „Tanczosra, erre a középosztályból érkező fiatalemberre

már kisdíák korában hatnak a népi írok: a katolikus gimnázium és a zsidó család az asszimiláció és a magyarság tudatos vállalását együtt közvetíti.”

1945 után népi kollégista, diákszövetségi vezető, egyetemi tanársegéd az ELTE-n, majd a DISZ-főiskola oktatója volt. 1955-56-ban a Petőfi Kör titkára. 1956 novemberében a Nagy Imre-csoporttal együtt Romániába deportálták, 1958-ban 15 évi börtönbüntetésre ítélték. 1962-ben kiszabadult, oktatásszociológiával és az erdélyi magyarság helyzetével foglalkozott. 1979-ben aláírta a Charta '77 csehszlovákiai polgárjogi mozgalom bebörtönzött tagjaival szolidaritást vállaló nyilatkozatot. 1979. december 6-án depressziójában öngyilkosságot követett el.

Kikből áll a hallgatóság? Eleinte fiatal értelmiségiekből, akik a felszabadulás után szereztek meg diplomájukat. Hisznek a szocializmusban. Nem értik a megjelenő gondokat, a 40-es évek „fényes szelek” szellemét vágyják vissza. Aztán megjelennek az „érdeklődők”, a szocializmus ellendrukkerei.

Kik a szónokok? Értelmiségiek, reformer” írok, mint Déry Tibor, közgazdászok, mint Fekete Ferenc, a Közgazdasági Szemle főszerkesztője, az MDP vezetői, köztük Mező Imre, a budapesti pártbizottság első titkára, akinek életét pár hónap múlva az ellenforradalmárok oltják ki.

Az egyik vitában megszólal Szerényi Sándor is, aki 1925-ben, 24 évesen a Magyarországi Szocialista Munkáspárt vezetője volt. „Én sajnos ma pártonkívüli vagyok, pedig ...1929-31-ben a párt első titkára voltam.” Szerényi Sándort később visszaveszik a pártba, Kádár János barátjának vallja, azok kevesek egyike, akivel tegező viszonyban van. Szerényi tesz egy fontos kijelentést: „Ha mindannyian összefogunk, akik végeredményben azt akarjuk, hogy a szocializmust felépítsük, azt akarjuk, hogy ismét megbecsülni tanuljunk a kommunista nevet, azt akarjuk, hogy a tömegek ne káromkodjanak, ha népnevelői tevékenységben fordulunk hozzájuk, hanem ugyanolyan bizalommal forduljanak hozzánk a kérdéseikkel, problémáikkal és megértsék még azt is, ha nem tudjuk pillanatok alatt, sőt talán hosszú hónapok alatt sem az életszínvonalat olyan ütemben emelni, ahogy ők szeretnék — akkor elérjük céljainkat.”

Az MDP és a DISZ vezetése a szocialista rendszert akarja erősíteni, az értelmiséget akarja közelebb hozni. A Petőfi Kör részvevőinek többsége is szocializmust akar, de egy megreformált szocializmust. A Petőfi Kör azonban a szocializmus elleni támadás egyik szellemi központjává vált.

Miért? Egyrészt, a Kör szellemisége Nagy Imre elképzeléseihez állt közel. Nagy Imre „demokratikus szocializmusa” vegyes tulajdonú gazdasággal, a piac megnövelt szerepével, a többpártrendszerrel lényegében kapitalizmust jelentett. Másrészt, a Kör részvevőinek jelentős része ugyan szocializmusról beszélt, de a fennálló politikai rendszert támadta. Harmadrészt, az MDP vezetése nem volt egységes, nem tudták még a józanul gondolkodó embereket sem meggyőzni. Negyedrészt, a nemzetközi fejlemények is radikalizálták a Kört. Az SZKP XX.

kongresszusa, majd a lengyelországi szocializmusellenes események háttérbe szorították a mérsékelteket.

A Petőfi Kör 1956 folyamán több mint egy tucat összejövetelt és vitafórumot tartott a Kossuth Klubban, a Közgazdasági Egyetem aulájában, a Gólyavárban és más helyszíneken. Az összes közül kiemelkedik a sajtóvita, amelyet 1956. június 27-án este rendeztek a Tiszti Ház Váci utcai nagytermében. Az udvaron és az épület körül hétezer ember gyűlt össze, akiknek hangszórókkal közvetítették az elhangzottakat. A későbbiekben a Petőfi Kör jelentősége csökkent. Megjelent egy sor más szerveződés, amely a szocializmus ellen lépett fel.

Rainer János polgári történész 1991-ben így értékelte Kör történelmi helyét: „Am ősszel a Petőfi Kör a mind szélesebb reformellenzéknek csak egy osztaga volt a többi között, a kibontakozó tömegmozgalmak árnyékában, 1956 júniusában viszont vitathatatlanul az átalakulásért küzdők vezető ereje.”

A nevezetes sajtóvita – támadás a szocializmus ellen

Érdemes beleolvasni a Kör vitáinak anyagjaiba. 1989 előtt ezek nem voltak publikusak, úgyhogy a ma élő idősebb nemzedék sem ismerhette őket, a fiatalokról nem is beszélve. Kár volt titokban tartani, mivel a vitából világosan kiderült, hogy a szocializmus reformja címen a szocializmus elleni támadás folyik. Nagyjából ugyanúgy, mint ahogyan ez majd 1988-89-ben az MSZMP reformköreiből meg fog ismétlődni.

A sajtóvita fő szereplője Déry Tibor volt. Ő képviselte azokat az írókat, akik 1953 után Nagy Imre mellett álltak ki. 1954 ősze óta létezett egy újságírói ellenzék is, Tardos Tibor, Méray Tibor, Fekete Sándor. De ebben a vitában jelent meg nyilvánosan Nagy Imre baráti köre, így Losonczy Géza is.

Déry az események idején 62 éves. A XX. századi magyar próza egyik legnagyobb alakja. Nagypolgári zsidócsaládban született. 1919-ben belépett a KMP-be, a Tanácsköztársaság idején az írói választmány tagja volt. Déry Tibor versei a forradalom szolgálatára szólítottak fel az Énekelnek és meghalnak címet viselő kötetében.

1956-ban a Petőfi Körben elmondott beszéde miatt kizárták az MDP-ből. Az '56-os események során Nagy Imre oldalára állt. Déryt 1957-ben 9 év börtönre ítélték az „államrend megdöntésére irányuló szervezkedés vezetése” miatt. Büntetését

DÉRY TIBOR 1956. OKTÓBER 23-ÁN FELHÍVÁST OLVAS FEL A RÁDIÓ KÖZVETÍTŐKÖCSIJÁBAN

NAGY IMRE DARVAS JÓZSEF NÉPMŰVELÉSI MINISZTERREL ÉS RAJK LÁSZLÓNÉVAL 1956 OKTÓBERÉBEN

1961-ben felfüggesztették, majd teljes amnesztiát kapott. A szocialista Magyarország elismert írójaként huny el 1977-ben.

„Mi az oka lelki bajainknak? Mi az oka, hogy társadalmunk egésze nem érzi jól magát a bőrében?” – vetette fel Déry. Majd következik a szocialista rendszer leváltásának szinte már nem is burkolt követelése: „Amíg bírálattunk szinte fő súlyával személyek ellen, a hibás politikai gyakorlat ellen fordul, és nem vizsgálja meg azt szigorúan marxista-leninista módszerrel, vajon nincsenek-e eszméink rendszerében is bizonyos tévedések, addig óhatatlanul csak azt az egy sovány eredményt fogjuk elérhetni, hogy a rosszat egy kisebb rosszra cseréljük fel, és hogy az ország szekerét sánta versenyparipák helyett sánta szamarak fogják húzni.”

Déry a vitában bevetette azt a fogást, amelyhez hasonlóval majd 1988-89-ben is találkozunk. Úgymond, a nép jó, csak a párt a rossz. „De meggyőződésem, hogy a nemzet nagy többsége és pártunk túlnyomó nagy többsége egészséges, tisztességes, életerős emberekből és asszonyokból áll, akik mai hányattatásait semmi másnak nem köszönhetik, minthogy nem tudnak velük bánni.”

Tardos Tibor, az „újságírói ellenzék” oszlopos tagja mindjárt a hallgatóság megnyugtatóásával kezdte. „Olyan munkás, paraszt és értelmiségi, aki ezen a »csatlós« Magyarországon vissza akarná állítani a Horthy-féle Magyarországot, tapasztalatom szerint nem sok van, legalábbis én nem sok ilyennel találkoztam.” Vagyis, nem kell félni a mumustól, nem igaz az, amit az MDP hirdet a szocializmus ellen fellépő erőkről.

Tardos ekkor 38 éves, 1938-ban a zsidóüldözés elől Franciaországba menekült. Tagja volt a francia kommunisták pártjának, részt vett az ellenállásban. 1948-ban tért haza. 1954-ig a Szabad Nép munkatársa volt. 1956-ban másfél év börtönre ítélték

az 1956-os cselekményekben való részvételéért. 1964 óta Párizsban élt, 2004-ben hunyt el.

De térjünk vissza a sajtóvitához! Mindjárt kiderült, hogy mi is akart Tardos valójában. „A mi pártunkban a jelen pillanatban – és már egy darab ideje – nincs egyetértés. Legalább két – egymástól megkülönböztethető – áramlat látszik a párton belül. Az egyik áramlat, amely Sztálin halála óta állandóan gondolkodva és eszmélve, a júniusi programon lángra kapva, az 1954. őszi eseményeken áthaladva eszmei és gyakorlati tevékenységével nagyjában és egészében előkészítette a XX. kongresszus magyarországi tanulságainak a levonását. Ez a tábor a kongresszus óta megnövekedett. A másik áramlat a régifajta, a dogmatikus sztálini politikát begyakorolt és

azt alapjában jónak tartó elvtársak csoportja, akik ennek a politikának az elveit mindmostanáig meg nem bolygatták, elemzését el nem végezték, és gyakorlatát tovább is, több vagy kevesebb engedménnyel, de tovább folytatják.”

1988-89-ben ugyanezzel a megközelítéssel találkozunk a reformkörök vitájában. A taktika lényege: a pártot jókra és rosszakra felosztani, és elhithető, hogy az a jó, aki „reformot” akar. Tardos Tibor még tovább ment: „A párt mi vagyunk, a mi egyre növekvő csoportunk, mi, akik az eszményt tartjuk fellobogónak, és a humanizmus emberszerető elveit.”

A fentiek ismeretében nem véletlen, hogy a sajtóvita tüntetésbe torkollott, miután a vitában Déry Tibor és Losonczy Géza követelték a sajtó szabadságát, a Rákosi-féle vezetés távozását és Nagy Imre visszatérését a pártvezetésbe.

Felgyorsult a küzdelem. Marad-e Magyarország a német fasizmus alóli felszabadulás után választott úton, szocialista ország marad-e vagy megdöntik a szocializmust, mint ahogyan 1919 augusztusában történt? ■

1956. OKTÓBER 30-A: A KÖZTÁRSASÁG TÉR PÁRTHÁZ KIVÉGZETT VÉDŐI

Fidel Alejandro Castro Ruz elvtársnak, a kubai forradalom történelmi vezetőjének

Havanna

Tisztelt Castro Elvtárs!

Európa keleti részéből, a Magyar Munkáspárt nevében írok Önnek, pártunk egész tagsága és a magam nevében. Forró, forradalmi üdvözlőnként és a legjobb kívánságokat küldjük Önnek 90. születésnapján.

Ez a nap nem csupán Önnek és családjának, nem csupán a kubai népnek fontos és emlékezetes. Ezt a napot ünnepként köszöntik számos helyen, távol az Ön csodálatos hazájától. Ünnepeljük mi is, Magyarországon, abban az országban, amely mindig otthonaként várja Önt.

Engedjen meg egy személyes megjegyzést: életem egyik legnagyobb pillanata volt, amikor Ön 1993 februárjában fogadta a Munkáspárt általam vezetett küldöttségét. Nehéz órákban hosszasan beszélünk arról, milyen bizonytalanságban élnek az egykori szocialista országok és a világ népei. Megtiszteltetés volt személyesen is megismerni Önt és meghallgatni az Ön tanácsait.

Ön most is velünk van, Castro elvtárs, Amerika és az egész emberiség történetének részeseként, olyan személyiségként, aki határozott lépésekkel, méltósággal és becsülettel mozdítja elő a világ haladását. Ön egy nagyszerű eszmét képvisel, a szocializmus eszméjét. A szocializmus, amely mindennél többet adhat az embereknek. Ön e nagyszerű eszme valóra váltásának szentelte életét.

A kubai forradalom, amely elválaszthatatlan az Ön nevével, mind a mai napig fényt ad abban a sötétségben, amelyet a világkapitalizmus kényszerít a világra. A kapitalizmus, amely ragadozóként pusztít el mindent, ami szembeeszik vele. A kubai forradalom példa és erőforrás abban a harcban, amelyet hol a gazdasági szankciók, a rágalomok, a hazugságok ellen, hol a nyílt támadás ellen kell megvívunk, hol pedig a mézes-mázos szavak ellen. Az Ön véleménye mindig is eszmei fegyverként szolgált.

A Magyar Munkáspárt mindig internacionalista szolidaritással figyelte Kuba sorsát. Mély tisztelettel tekintünk a kubai népgazdasági fejlődésére, műszaki-tudományos sikereire, kulturális és művészeti vívmányaira.

Nagy figyelemmel kísérjük mindazt, ami Ön tesz, Castro elvtárs, a forradalmi elmélet továbbfejlesztése érdekében.

Tiszta szívből kívánjuk, Castro elvtárs, hogy születésnapján érezze azt a szeretetet és tiszteletet, amelyet magyar barátai és elvtársai éreznek Ön iránt.

Éljen a kubai forradalom!

Éljen a proletár internacionalizmus!

Éljen a szocializmus!

Budapest, 2016. augusztus 13.

Thürmer Gyula
a Magyar Munkáspárt elnöke

„ELLENSÉG A BALOLDALON”

„Ellenség a baloldalon – Politikai rendőrség a Horthy-korszakban” címmel figyelemre méltó könyv jelent meg a Jaffa Kiadó gondozásában. A szerző, Varga Krisztián 1973-ban született, történész, és egyben hivatásos rendőrtiszt.

NEM AKARJA TISZTÁRA MOSNI A HORTHY-RENDSZERT

Ritkán szólunk a polgári történetírás termékeiről, de most meg tesszük. Az elmúlt évtizedekben rengeteg előítéletekkel teli, ellenséges hangvételű, sőt gyalázkodó írást jelent meg a munkásmozgalom történetéről.

Varga Krisztián könyve örvendetes kivétel. A célja a Horthy-rendszer politikai rendőrségének elemzése. Rengeteg tény, adatot vonultat fel. Objektív, a nagy következtetések levonását rábízva az olvasóra. Nem igyekszik fekete festékekkel leönteni a Horthy-rendszer munkásmozgalmi szereplőit, és nem akarja a Horthy-rendszert sem tisztára mosni.

„Amit a diktatúra alatt csináltak – az mind bűncselekmény, ami ma történik, az jog.” – idézi fel a szerző Ágoston Péter szociáldemokrata politikus szavait mindarról, amit a Tanácsköztársaság leverése utáni büntetőpolitika lényegét. Magyarán: minden, amit a Tanácsköztársaság idején tettek, az rossz, sőt bűn. Ez a fajta hozzáállás mintha visszaköszönne abban is, ahogyan a mai politikai elit tekint a szocializmus évtizedeire.

Varga Krisztián figyelemre méltó megjegyzést tesz könyvében: „A Tanácsköztársaság politikai rendőrsége ugyanis sem módszereit, sem eszközeit, sem hírszerző szolgálatát tekintve nem sokban különbözött az utána következő ellenforradalmi rendszer politikai rendőrségétől.”

A szerző másként mutatja be Korvin Ottó személyét is. A Tanácsköztársaság politikai rendőrségének vezetőjét a polgári oldalon divat bűnözőként, gyilkosként beállítani. Varga Krisztián rámutat egy érdekes tényre: „Korvin asszimiláns zsidó volt,

mégpedig abból a jómódú, művelt, középosztálybeli fajtából, akinek aufklérista humanizmusa, idealista felfogása bizonyíthatóan több halálra ítélte ellenforradalmár megmentését eredményezte.”

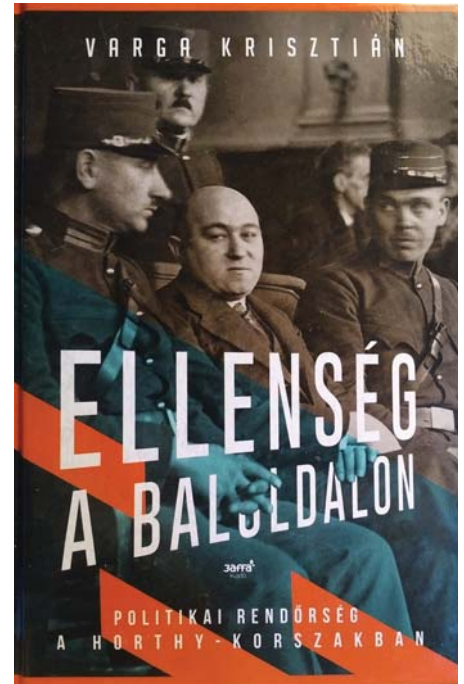
A SZOCDEMEKET NEM BÁNTOTTÁK

A Tanácsköztársaság bukása utáni években a baloldali mozgalmakat a politikai rendőrség differenciálatlanul kezelte, és komoly szélső-jobboldali-fajvédő befolyás alatt azok teljes felszámolására törekedett. 1921-ben változás állt be. A könyv a rendőrség szemszögéből mutatja be, hogy mit is jelentett a szociáldemokrata Peyer Károly és a konzervatív miniszterelnök, Bethlen István paktuma. Az 1921-ben kötött paktum alapján „a rendőrség nyíltan már nem lépett fel az MSZDP ellen.”

Az 1920-as évek közepétől már ez a különbségtétel érvényesült, és a rendőrség számára már „csak” az MSZDP vonalától való bármilyen „elhajlás” számított gyanúsak, míg mind a bal- mind a jobboldali szélsőségek ellen felléptek – de ezeket nem egyenlő mércével mérték. Az akut veszélynek a kommunizmust tekintették, a „vörös pestis” terjesztőit – egyben mint szovjet kémeket, a nemzetközi forradalom ügynökeit – a legszigorúbban üldözték. Sőt, az „idő előrehaladtával változott a szociáldemokraták megítélése is... a későbbi rendőrfőnök Schweinitzer József már-már szövetségesként kezelte a peyerista szociáldemokráciát.” – írja a szerző.

AZ ELSŐ SZÁMÚ KÖZELLENSÉG A KOMMUNISTÁK MAGYARORSZÁGI PÁRTJA

„A kommunisták közéleti szerepvállalását, politikai tevékenységét a rendszer fennállása alatt végig üldözték, függetlenül attól, hogy a párt aktivitása mögött valójában milyen magatartásforma húzódott meg.” – olvassuk a könyvben. Ki tekintett a rendőrség kommunistának? Azokat,

„akik elfogadták a proletárforradalom teóriáját, az elitpárt, a Szovjetunió és a Komintern vezető szerepét, és valamilyen formában kapcsolatban álltak az illegális pártszervekkel.”

Varga Krisztián cáfolja azt a véle-
ményt, hogy a kommunisták szovjet kémek voltak. Nem voltak azok. Egész egyszerű ok miatt. A hírszerzés nem a csepeli munkások között keres ügynököket, hanem az uralkodó eliten belül, hiszen azok rendelkezettek információkkal.

És még egy nagyon fontos észrevétel. „A rendőrség mindenek előtt a baloldali irányzatoktól féltette a társadalmi békét, ezért csak bizonyos időszakokban kapott hangsúlyt a jobboldal elleni felderítő munka.” Ez azt is jelentette, hogy a Horthy-rendszer rendőrsége ugyan időről-időre küzdött a nyilasmozgalommal, de nem számolta őket fel.

„A baloldaliak elleni politikai rendészeti tevékenység magát a rendszer lényegét fejezte ki. A balra zárás következtében pedig törvényszerű volt, hogy a rendszert (szélső) jobboldalról kezdték ki és döntötték meg.” – állapítja meg a szerző.

A könyv nem általában a tőkés rendszer politikájáról szól, s főleg nem a máról. De számos észrevétele a mával kapcsolatban is elgondolkodtató. ■

TERRORISTÁKNAK KEGYELEM, KOMMUNISTÁKNAK KÖTÉL

1931 nyarán Bethlen István miniszterelnök lemondásra kényszerül. Utódja Károlyi Gyula. Első lépésként csökkenti a tisztviselők, a honvédség, csendőrség, a folyamőrség és a vámőrség fizetését, s szinte azon nyomban tovább szűkíti a szociális juttatásokat és a nyugdíjakat is. Mindez azonban kevés. Kapóra jön az 1931. szeptember 12-i biatorbágyi merénylet, amikor is Matuska Szilveszter felrobbantja a vasúti híd egy részét. 22 halott.

LESZÁMOLNI A KOMMUNISTA MOZGALOMMAL

A kormány bevezeti a statáriumot, betiltják az utcai rendezvényeket, és döntenek: leszámolnak a kommunista mozgalommal.

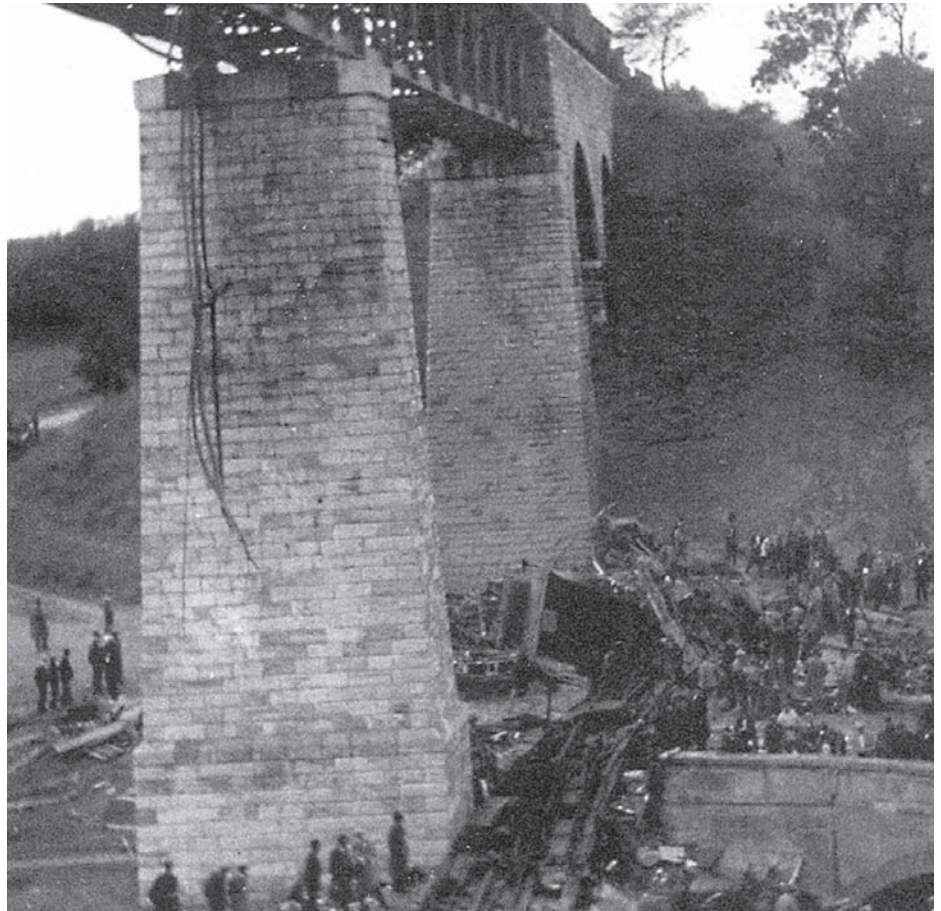
A KMP vezetése 1931 szeptemberében Budapestre küldi Sallai Imrét, hogy vezesse a hazai titkárságot, gyakorlatilag a pártot. Sallai ekkor 34 éves, tapasztalt pártmunkás, előbb az MSZDP tagja, majd 1918 novemberétől a KMP tagja. A Tanácsköztársaság idején a Belügyi Népbiztosság politikai osztályán Korvin Ottó titkára, majd helyettese. A rendőrségi jegyzőkönyv elmondása szerint „178 cm magas, sovány, rövidlátó, barna szemű, kiálló arccsontú, barna hajú” ember.

1932 áprilisában jön haza Fürst Sándor. A későbbi rendőrségi anyagokból ismerjük vonásait. „168 cm magas, hosszas arcú, egyenes orrélű, göndör hajú, nyírott bajuszú”. Fürst feladata a nagyüzemi pártsejtek munkájának irányítása, a titkárság és az alsóbb szervek közötti kapcsolatok biztosítása. Fürst ekkor 29 éves.

A rendőrség készül arra, hogy újabb vezetők jönnék haza a Szovjetunióból. Várják őket. Hain Péter nyomozói a VIII. Kerület Thék Endre (ma Leonardo da Vinci) utca 32. számú házban rábukkannak az illegális KMP központjára. Felállítják a csapdát. A rendőröknek csak várniuk kell, hogy ki sétál be a csapdába. Az eredmény nem marad el. Itt tartóztatják le Sallait Imrét és Fürst Sándort, majd később Karikás Frigyes és Kilián Györgyöt.

VÉDENI A „VEZETÉSRE PREDESZTINÁLT” RÉTEGEKET

A tőkés hatalom a biatorbágyi merényletet akarja rábizonyítani a kommunistákra, de ez nem sikerül. Marad a másik lehetőség: ha nem a merényletért, akkor „csak úgy”, államellenes összeesküvésért kell elítélni őket. A legjobb erőiket vetik be. A nyomozást Sombor-Schweinitzer József és Hain Péter vezetik.

A BIATORBÁGYI VONATMERÉNYLET (1931)

A rögtönítélő bíróság elnök – Horthy egyetértésével – Töreky Géza lesz. 1926-tól ő budapesti büntető törvényszék elnöke. Sallai és Fürst elítélésért majd előléptetik. Ő lesz a Kúria, azaz a legfelsőbb bíróság elnöke. 1945-ben nyugatra menekül. Töreky kijelenti: „A törvényeket akként kell alkalmazni, hogy a vezetésre predestinált rétegek védve legyenek a feltörekvő osztályokkal szemben.” Világos beszéd, az ítélet előrelátható.

A vádat vitéz Széchy István képviseli. „Ezek a vádlottak a magyar nemzet válságos pillanatait használták ki arra, hogy az egy ízben már általuk meghonosított, az egész társadalomra vészt és pusztulást jelentő és Oroszországból jól ismert rémuralmat megteremtsék.” – mondja az ügyész. Majd hozzáteszi: „Mindketten megérdemlik tehát, hogy a bíróság velük szemben az ultima ratiót alkalmazza.” A halálos ítéletet „az állam és a társadalom törvényes rendje ellen elkövetett” büntett miatt a „Magyar Szent Korona” nevében 1932. július 29-én meg is hozzák, s még aznap késő délután végrehajtják.

Matuska Szilvesztert, a biatorbágyi és más robbantások tényleges végrehajtóját 22 rendbeli gyilkosság és 14 rendbeli gyilkosság kísérlet büntette miatt halálra ítélik, de Horthy kormányzó kegyelmet ad neki. Kiadják az osztrákoknak, hogy leülje az ott kiszabott büntetést, majd életfogytiglanra Vácra kerül. 1945-ben a harcok során kiszabadul és eltűnik valahol nyugaton. ■

OKTÓBERI NÉPSZAVAZÁS: MENJEK, VAGY NE MENJEK?

Október 2-án fontos kérdést kell eldönteni: „Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”

Miért támogatja a Munkáspárt a népszavazást?

Az október 2-i népszavazás ügyében a Munkáspárt álláspontja világos: elmegyünk a népszavazásra és nemmel szavazunk a kötelező betelepítésre.

Az Orbán-kormányt támogatjuk? Nem. A magyar dolgozó érdekét védjük. Egy, a tömeges betelepítés előbb-utóbb leveri a béreket, amelyek a nélkül sem túl magasak. Kettő, a betelepítés szaporítaná a magyar társadalom gondjait, a szegénységtől kezdve a cigányproblémáig.

Mit akar a kormány?

A Fidesz és a kormány elsődleges célja a migránshullám megállítás. Abból indulnak ki, hogy a migránsok befogadása óriási anyagi terhet jelentene, és növelné a társadalmon belüli feszültségeket. A német, a francia tapasztalat jelzi, hogy még a nálunk gazdagabbak sem tudják a problémát megoldani. És még valami: nem minden migráns terrorista, de a migráció elősegíti a terrorizmust.

Ezek világos érvek. Itt nincs helye ideológiai vitáknak, egyéni pártérdekeknek. Az ország közös sorsáról van szó.

Más kérdés, hogy a Fidesznek is vannak egyéb törekvései. A magyar kapitalizmust akarják szilárdabbá tenni, nagyobb beleszólást kapni az EU ügyeibe. Ez mind igaz, de adott pillanatban mindez másodlagos. Népszavazás nélkül is erre törekednének, másrészt, nem a népszavazás dönti el a 2018-as választásokat.

Mondhatja-e a Munkáspárt ugyanazt, amit Jobbik?

A Jobbik szerint az október 2-i népszavazáson részt kell venni, nemmel kell szavazni, és mindenkit arra kell buzdítani, hogy ezt tegye.

Mondhatja-e a Munkáspárt ugyanazt, ami a Jobbik? Mondhatja, nagyon is

mondhatja. Helyeseljük a népszavazást, mint lehetőséget? Igen, helyeseljük! Akarjuk a kötelező betelepítést? Nem, nem akarjuk! Ez a mi álláspontunk. És azért ez a mi álláspontunk, mert úgy érezzük, hogy az emberek többsége ezt akarja, és ez jó a dolgozóknak.

A Jobbikkal millió kérdésben nem értünk egyet, de most nem ez a kérdés. Úgyhogy, ne üljünk fel a liberálisoknak, mondjunk bátran nemet a népszavazáson!

A népszavazás nem visz ki az EU-ból

Mit mond az MSZP és a DK? „Október 2-án aki otthon marad, Európában marad.” – mondja az MSZP. „Maradj otthon, maradj Európában!” – hirdeti a DK.

Szerintük a népszavazás elvezet az EU-ból való kilépéshez. Ha pedig kilépünk az EU-ból, egy, nem jönnek majd az EU-s pénzek, kettő, sokan elvesztik állásukat az EU intézményeiben, három, az EU-ban dolgozó többszázezer magyar nehéz helyzetbe kerülhet.

Mi az igazság? Orbán Viktor sehol semmikor nem tett olyan kijelentést, hogy ki akar lépni az EU-ból. Bolond lenne kilépni! A magyar kapitalizmus ezer szállal kötődik az EU-hoz. Orbán mást akar. Összefogva a többi visegrádi országgal kihasználni az EU bénultságát, és több beleszólást kiharcolni az EU-n belül a kelet-európai országoknak.

HATALMAT BÁRMI ÁRON: MOLNÁR GYULA, GYURCSÁNY FERENC, FODOR GÁBOR
ÉS SZIGETVÁRI VIKTOR

A Magyar Munkáspárt központi politikai lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Felelős szerkesztő: Frankfurter Zsuzsanna

Szerkesztőség: 1046 Budapest, Munkácsy Mihály utca 51a.; telefon: (1) 787-8621; telefax: (1) 780-8306

A Szabadság e-mail címe: info@aszabadsag.hu; internetcím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Munkáspárt, a kiadásért felelős: Thürmer Gyula, elnök. ISSN 0865-5146

A Szabadság a Munkáspárt központjában és alapszervezeteinél megrendelhető.

SZEGEDI KAMPÁNYNYITÓ: THÜRMER GYULA INTERJÚT AD AZ ECHO TV-NEK

Az MSZP, a DK és a többiek félrevezetik az embereket, amikor azt mondják, hogy az EU a tét. Nem igaz. Magyarország nem lép ki az EU-ból.

A népszavazás nem csodaszer, de nem is haszontalan játékszer

A DK szerint az EU számára nincs jelentősége a magyar népszavazásnak, vagyis az semmit sem változtat a kvóta-rendszeren. Magyarán: ha a népszavazásnak nincs értelme, akkor minek menjünk el?

Nos, ez az állítás sem igaz. A népszavazás nem csodaszer. Semmire sem kötelezi az EU-t. Ez igaz. De a népszavazásra már most oda figyelnek az EU-ban. Ha nem lenne fontos nekik, nem támadnák a népszavazást.

Mi zavarja az EU-t? Elsősorban az, hogy a magyar kormány nem veti magát alá a német-francia tőke akaratának, és saját útját akarja járni. Másodsorban az, hogy a népszavazás ragadós lehet, és más országokra is kiterjed. Harmadszor, végleg kicsúszik az ellenőrzés a német és francia tőke kezéből. Negyedszer, bebizonyosodhat, hogy Merkel és Hollande politikája rossz, és megbukhatnak a választásokon, ami mindkét országban 2017-ben lesz.

A parlamenti ellenzék a magyar népszavazás elutasításával lényegében a német és a francia érdekeket védi.

Ellenzék: hatalmat bármi áron

„Érvénytelen népszavazás = orbáni kudarc” – kürtöli a DK. Szigetvári Viktor, az Együtt elnöke úgy fogalmazott: a kampányban a „józan középút hangján”, bátran, egyértelműen

és nyíltan buzdítanak majd a távolmaradásra, mert úgy gondolják, minden leadott szavazata a kormányoldalt segíti.

Fodor Gábor, a Liberálisok elnöke egyenesen arra szólítja fel a demokratikus ellenzék tagjait, hogy „álljanak bele az igenbe”, mert ezzel tehetnek hitet amellett, hogy Magyarország az EU-ban marad. És, hogy „fotelből nem lehet forradalmat csinálni”.

A parlamenti ellenzék célja a hatalom mielőbbi megszerzése. 2010-ben és 2014-ben veszítettek, és semmi jele sincs annak, hogy normális körülmények között nyernének 2018-ban. Ezért most bizonytalanságot keltenek, zavaros politikai viszonyokat akarnak az országban teremteni, és lényegében parlamenti választási nélkül kihúzni a hatalmat a kormány alól.

Nem véletlen, hogy a szocialista erők arra biztatnak egyes szakszervezeteket, hogy sztrájkjaikat, tüntetéseiket az őszi időszakra koncentrálják.

Mit kell szem előtt tartani? Egy, a migránsügy túlságosan komoly dolog. A kérdés nem az, hogy szeretjük-e az Orbán-kormányt vagy sem. A kérdés az, hogy jönnek-e a migránsok milliói vagy sem.

Kettő, most nem parlamenti választás van, hanem népszavazás. Három, a kormányt minden kérdésben bírálni kell, amivel nem értünk egyet, de nem szabad destabilizálni a belső helyzetet. Zavaros politikai helyzetben az ország nem lenne képes védekezni a migráció következményeivel szemben.

Úgyhogy, október 2-án menjünk el a népszavazásra és mondjunk NEM-et a kötelező betelepítésre! ■

FIDEL CASTRO 90 ÉVES

